

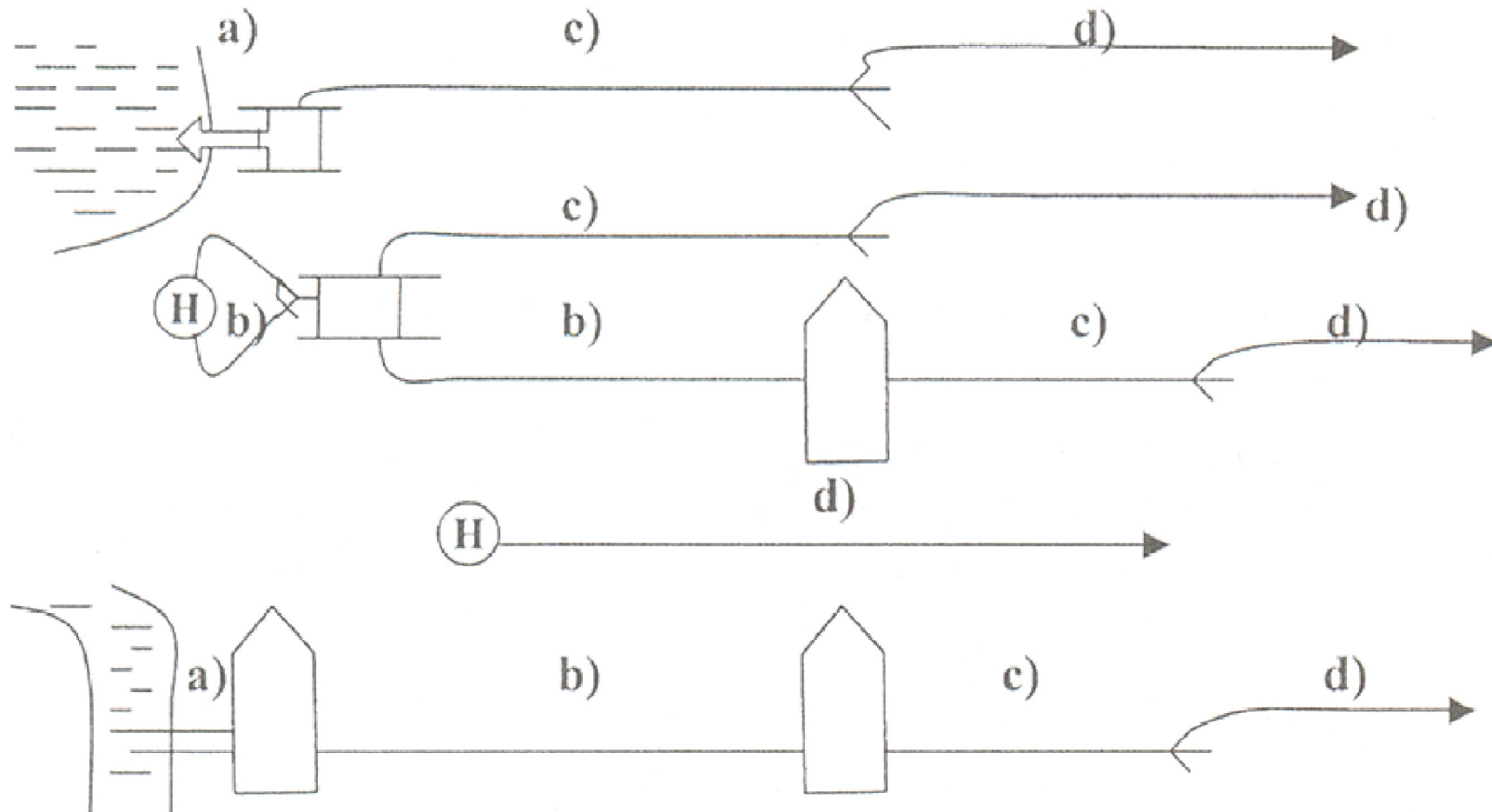
KURS STRAŻAKÓW RATOWNIKÓW OSP CZĘŚĆ I

TEMAT 9: Rozwijanie linii i zajmowanie stanowisk gaśniczych

**Autorzy: Jerzy Prasła
Miroslaw Sobolewski**

Rozwijanie i zwijanie linii węzowych.

Do przesyłu wody stosuje się linie węzowe, których podział jest od wielu lat niezmienny. Rodzaje linii: a) linia ssawna, b) linia zasilająca, c) linia główna, d) linia gaśnicza.

Główne zasady prowadzenia linii węzowych:

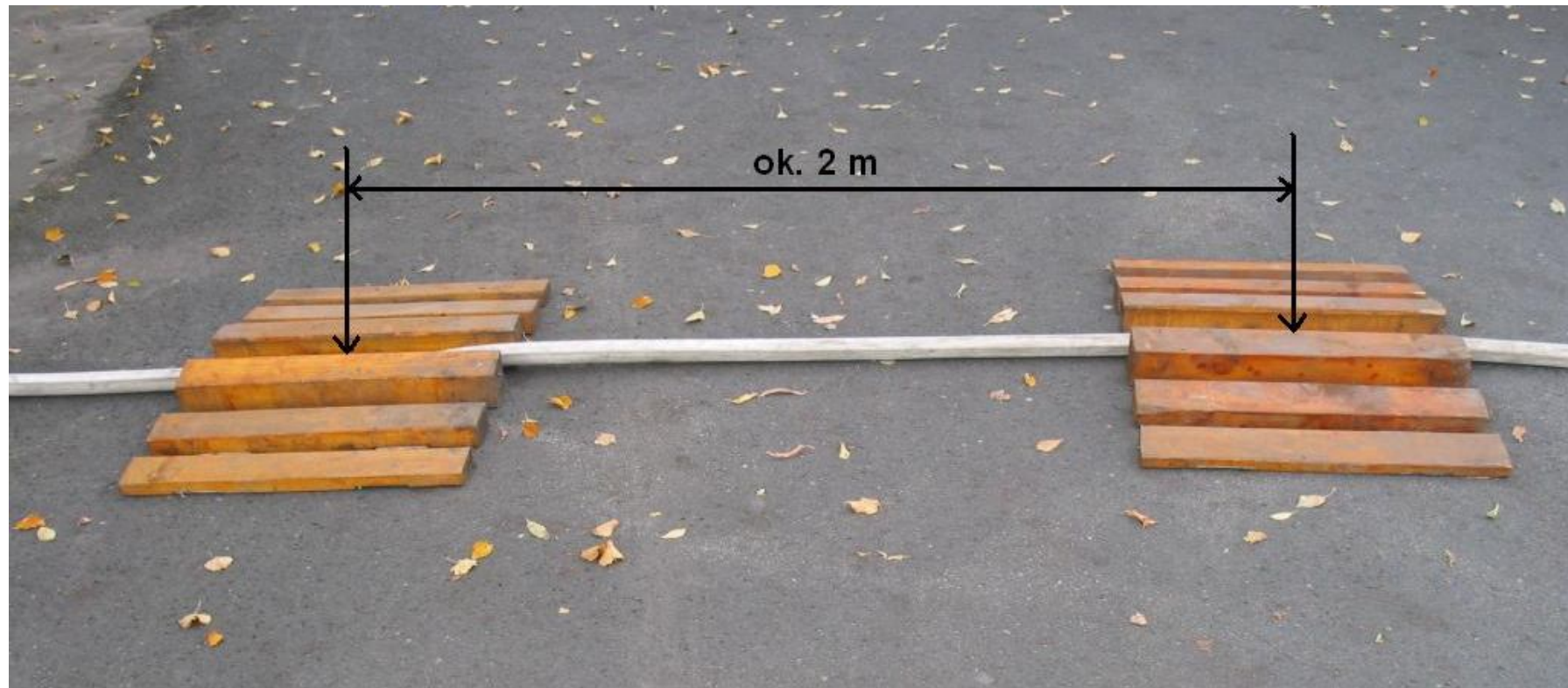
- drogi rozwijania linii węzowych należy wybierać jak najkrótsze i najdogodniejsze ze względu na:
ograniczenie do minimum strat ciśnienia na wylocie,
ograniczenie zużycia węży, oszczędność czasu i sił,
- jeżeli nie rozwijamy pod górę (klatka schodowa, strome wzniesienie) lub inne okoliczności nie wskazują inaczej należy rozwijać linie węzowe w kierunku od pompy i rozdzielacza w stronę pożaru,
- w miarę możliwości należy zachowywać prostolinijność ułożenia linii węzowych bez niepotrzebnych załamaniań, skręceń i wydłużeń,

Główne zasady prowadzenia linii węzowych (c.d.):

- nie wolno układać linii węzowych: na ostrych krawędziach, na materiałach palących się i żarzących, w środowisku bezpośredniego oddziaływania kwasów, zasad i innych niebezpiecznych substancji chemicznych,
- jeżeli jest to możliwe należy unikać tarasowania przejść, wyjść, klatek schodowych itp.,
- linie węzowe rozwijane na ulicach, drogach i innych szlakach tego typu należy prowadzić skrajem jezdni lub poboczem drogi,
- linię przechodzącą przez tory kolejowe należy ułożyć pod szynami,

Główne zasady prowadzenia linii wężowych (c.d.):

- linię przecinającą drogę należy bezwzględnie zabezpieczyć mostkami przejazdowymi lub w razie ich braku, w inny skuteczny sposób,

Główne zasady prowadzenia linii węzowych (c.d.):

- prowadząc linie węzowe przez ogrodzenia i inne przeszkody należy stosować siodełka węzowe w celu zapobiegnięcia uszkodzeniom i zbyt ostrym zagięciom węży,

Główne zasady prowadzenia linii węzowych (c.d.):

- prowadząc linię węzową przez zagłębienia typu: wykopy czy rowy należy ją ułożyć na drabinie lub o ile to możliwe podwiesić przy pomocy podpinek do znajdujących się tam, celowo zbudowanych konstrukcji,
- linie usytuowane w pionie należy zabezpieczyć podpinkami w sposób uniemożliwiający zsuwanie węży, zapewniając odciążenie łączników węży i bezpieczeństwo prądowników,
- wodę do sprawionych linii węzowych należy podawać tylko na wyraźny sygnał prądownika oraz rozdzielaczowego.

Budowa linii głównej i gaśniczej

Linie główną zaczynamy budować od samochodu lub motopompy w stronę rozdzielacza za pomocą węża tłoczego W 75.

Łączenie węża z rozdzielaczem

Rozdzielacze, to część armatury wodnej współpracującej z wężami tłocznymi, które służą do rozdzielania wody z linii głównej 75 na jedną, dwie lub trzy linie gaśnicze.

Łączenie węża z rozdzielaczem c.d.

Prądownice stanowią zakończenie linii węzowej gaśniczej i służą do formowania strumienia wody o odpowiednim kształcie i wydajności.

Budowa linii głównej i gaśniczej

Sprzęt do budowy linii ssawnej:

- minimum 2 węże ssawne,
- smok ssawny,
- pływak z zatrzaśnikiem,
- linka ratownicza 20 lub 30 metrowa,
- klucze do łączników,
- motopompa lub autopompa.

Przed przystąpieniem do sprawiania linii ssawnej należy rozwinąć linkę ratowniczą i ułożyć na całej jej długości wzdłuż kierunku sprawiania. Linka musi być wyposażona w zatrzaśnik na jej końcu i mieć odpowiednią długość odpowiadającą sprawianej linii ssawnej wraz ze smokiem ssawnym i pływakiem.

Cały sprzęt układa się w kolejności sprawiania w jednej linii z motopompą. Rota ustawia się na wysokości motopompy po prawej jej stronie w jednej linii z ułożonym sprzętem armatury wodnej. Przodownik zajmuje miejsce bliżej motopompy, pomocnik stoi obok niego po stronie prawej. Po wydaniu komendy rota wykonuje zwrot do tyłu i podbiega do ułożonego sprzętu za motopompą. Przodownik chwytą i przenosi smok ssawny, pływak i klucze do łączników. Pomocnik chwytą i przenosi odcinki węży ssawnych.

Po przeniesieniu sprzętu na miejsca sprawiania, pomocnik układa węże ssawne w osi motopompy, zaczynając od nasady ssawnej. Przodownik w tym czasie ustawia smok i pływak na podłożu w odległości dwóch odcinków węży. Układa klucze do łączników po obu stronach węży, a następnie zabezpiecza linką ratowniczą smok ssawny wykonując pętlę i podpina pływak.

Pomocnik po rozłożeniu odcinków węży ssawnych podchodzi do najbardziej oddalonego z nich. Następnie przekładając prawą nogę nad wężem, okracza go i zatrzymuje się w końcowej jego części, zwrócony frontalnie do przodownika. Wykonuje skłon i unosi wąż na wysokości około 0,5 metra, a następnie przytrzymuje go nogami na wysokości łydek.

Po zabezpieczeniu smoka i pływaka linka ratowniczą przodownik chwyta oburącz smok i podnosi go na wysokości łącznika węża ssawnego. Pomocnik, będąc cały czas w skłonie, przytrzymuje obiema rękami koronę łącznika i kieruje go w stronę smoka ssawnego. Następnie rota jednocześnie dokonuje połączenie poprzez wprowadzenie kłów łączników w odpowiednie wycięcia koron i silnie skręca w prawo. Dokręcenie łączników następuje za pomocą kluczy do łączników poprzez jednoczesne dokręcenie w prawo. Po dokonaniu połączenia pomocnik nadal przytrzymuje wąż nogami, a przodownik w tym czasie łączy zatrzaśnik linki z uchem zaworu zwrotnego smoka ssawnego.

Dokręcenie łączników następuje za pomocą kluczy do łączników poprzez jednoczesne dokręcenie w prawo. Po dokonaniu połączenia pomocnik nadal przytrzymuje wąż nogami, a przodownik w tym czasie łączy zatrzaśnik linki z uchem zaworu zwrotnego smoka ssawnego.

Po wykonaniu tych czynności pomocnik składa wąż z zamocowanym smokiem na podłożu. Gdy wąż ze smokiem spoczywa na podłożu, rota przechodzi w kierunku sprawiania następnych odcinków węży. Pomocnik przesuwają się tyłem, a przodownik przodem. Pomocnik w trakcie przemieszczania się tyłem układa jednocześnie linkę zabezpieczającą wąż wzdłuż linii ssawnej. Każdy z nich przenosi ze sobą klucz do łączników.

Rota cały czas przemieszcza się w rozkroku nad węzem ssawnym. Przodownik przechodząc nad odcinkiem sprawionym, zatrzymuje się na wysokości drugiego końca odcinka połączonego ze smokiem ssawnym. Chwyta wąż za koronę łącznika, unosi go na wysokości około 50 cm i przytrzymuje wąż nogami na wysokości łydek. Pozostając w skłonie za pomocą linki wykonuje pętlę zabezpieczającą, którą zakłada za koronę łącznika od strony smoka. Pomocnik w tym czasie podnosi drugi odcinek na wysokość około 50 cm i przytrzymuje go na wysokości łydek. Gdy łączniki węża znajdują się na tej samej wysokości dokonują połączenia, a następnie dokręcają łączniki kluczami.

Połączenia ostatniego odcinka węża z nasadą ssawną motopompy dokonuje przodownik. Technika ta przeprowadzana jest po wyjściu pomocnika poza wąż i przepuszczeniu przodownika do przodu przed siebie.

Końcowy efekt połączenia wszystkich elementów linii ssawnej.

Kilka podstawowych zasad podczas budowy stanowiska wodnego:

- pompa musi być ustawiona jak najbliżej lustra wody, poziomo do podłoża,
- linia ssawna musi być zabezpieczona linką przed wpadnięciem do zbiornika wody, linka ułatwia po akcji wyciągnięcie węży z wody,
- linię ssawną budujemy tak, aby jak najmniej ją załamywać ponieważ wytwarzamy tzw. „poduszkę powietrzną”, która później uniemożliwia zassanie wody,
- węże ssawne należy łączyć starannie, dociągając łączniki kluczami na wysokości kolan lub stóp,
- smok ssawny powinien się znajdować przynajmniej około 15÷30 cm poniżej lustra,

Kilka podstawowych zasad podczas budowy stanowiska wodnego (c. d.):

- wody, aby można było zastosować pływak,
- gdy zbiornik wody lub akwen jest zanieczyszczony należy zabezpieczyć go koszem,
- unikać poboru wody ze studni głębinowych,
- pobierając wodę z hydrantu podziemnego wykorzystujemy stojak hydrantowy oraz krótkie odcinki zasilające o przekroju W75 mm, są to węże 5 metrowe, łączone od obu nasad stojaka, poprzez zbieracz do nasady ssawnej pompy,
- stosować wysysacze głębinowe pobierając wodę z większej głębokości,
- unikać poboru wody np. z potoków górskich, miejsc o wzburzonym nurcie.

Odwadnianie linii węzowych

Odwadnianie węży rozpoczynamy od odłączenia odcinków, następnie przekładamy przez lewe lub prawe ramię i idąc wzdłuż tego odcinka do jego końca opróżniamy go z wody. Zawsze pamiętamy o tym, że idziemy od pojazdu do pogorzelniska (pod warunkiem że linie węzowe nie znajdują się wewnątrz obiektu). Wyjątek stanowi ukształtowanie terenu. Musimy wtedy pamiętać, że nie wylewamy wody pod górę.

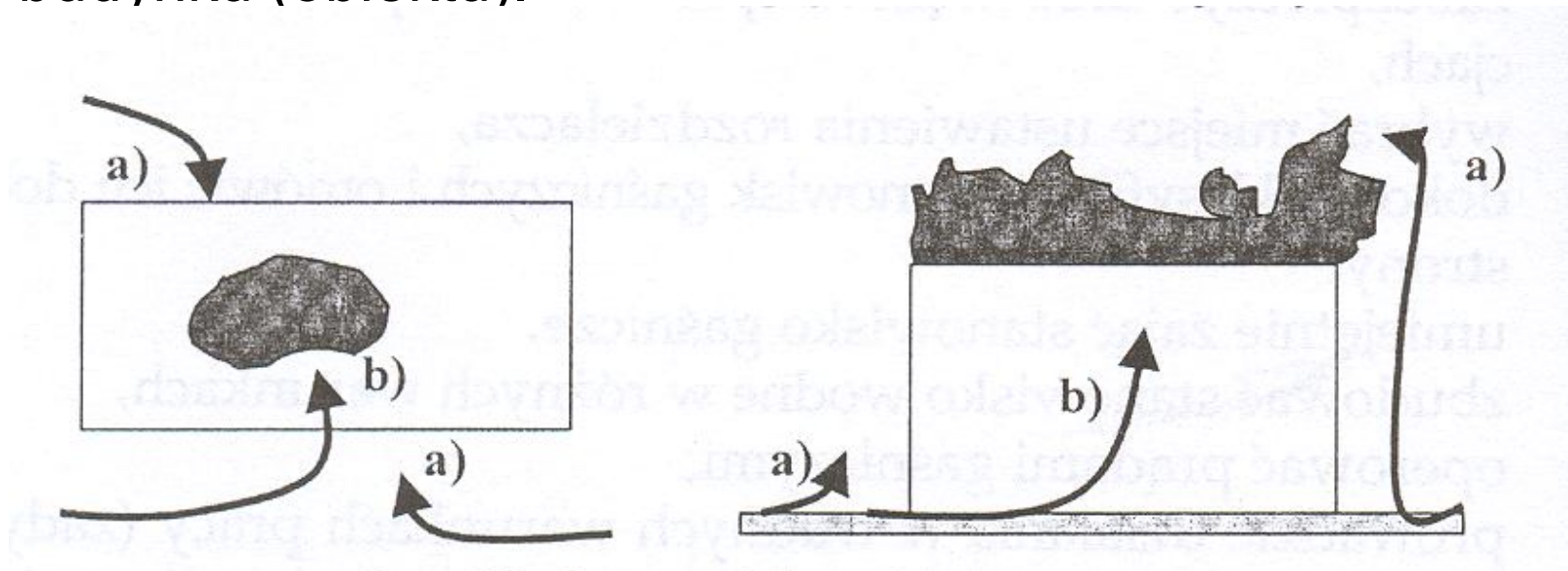
Przy bardzo niskich temperaturach staramy się odwodnić węże jak w przypadku wyżej opisanym, następnie jeżeli pozwalają na to warunki zwijamy w kręgi, bądź ósemki i wkładamy do samochodu. Po przyjeździe do strażnicy wyjmujemy je i suszymy w garażu lub na wspinalni, pamiętając o tym aby do wozu bojowego włożyć drugie, suche węże.

Rodzaje stanowisk gaśniczych

Stanowisko zewnętrzne a) – zlokalizowane poza palącym się budynkiem (obiektem), będące często etapem przygotowującym natarcie wewnętrzne. Zadaniem tych stanowisk może być bezpośrednie gaszenie przedmiotów poza obiektami, ograniczenie promieniowania ciepłego i asekuracja stanowisk wewnętrznych.

Stanowisko wewnętrzne b) – zlokalizowane wewnątrz budynku (obiekту).

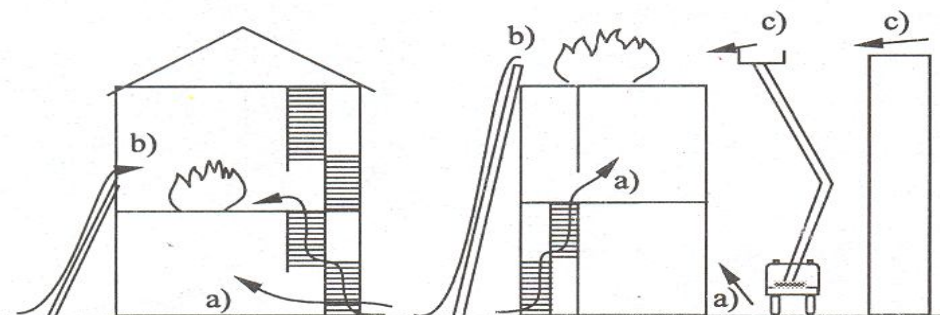

Analizując usytuowanie prądownika w stosunku do pożaru wyróżniamy trzy położenia stanowisk gaśniczych:

niższe a) – znajduje się poniżej ogniska pożaru lub terenu, obiektu bronionego,

równe b) – gdy prądownik znajduje się na tym samym poziomie co ognisko pożaru,

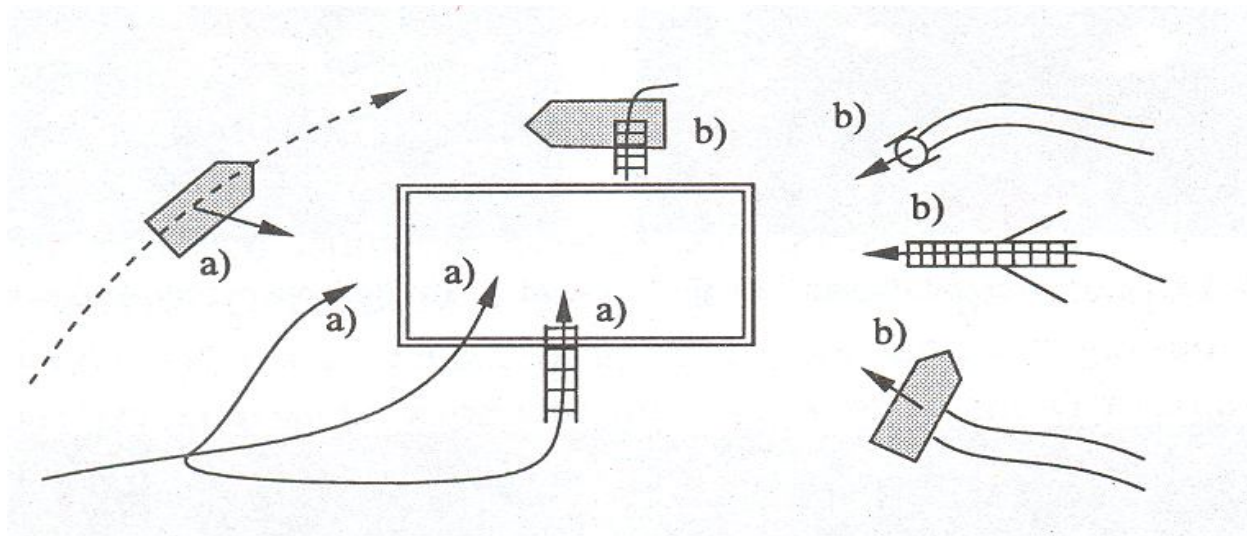
wyższe c) – jest to stanowisko usytuowane powyżej poziomu ziemi, wówczas prądownik znajduje się powyżej ogniska pożaru, np.: może być zlokalizowane na drabinach, podnośnikach hydraulicznych, na dachach lub konstrukcjach sąsiednich domów.

Rozpatrując zdolność przemieszczania prądów gaśniczych we wszystkich płaszczyznach rozwoju pożaru, rozróżniamy:

stanowiska gaśnicze ruchome a) – posiadające możliwość przemieszczania się w przestrzeni pożaru dzięki zapasom linii węzowej,

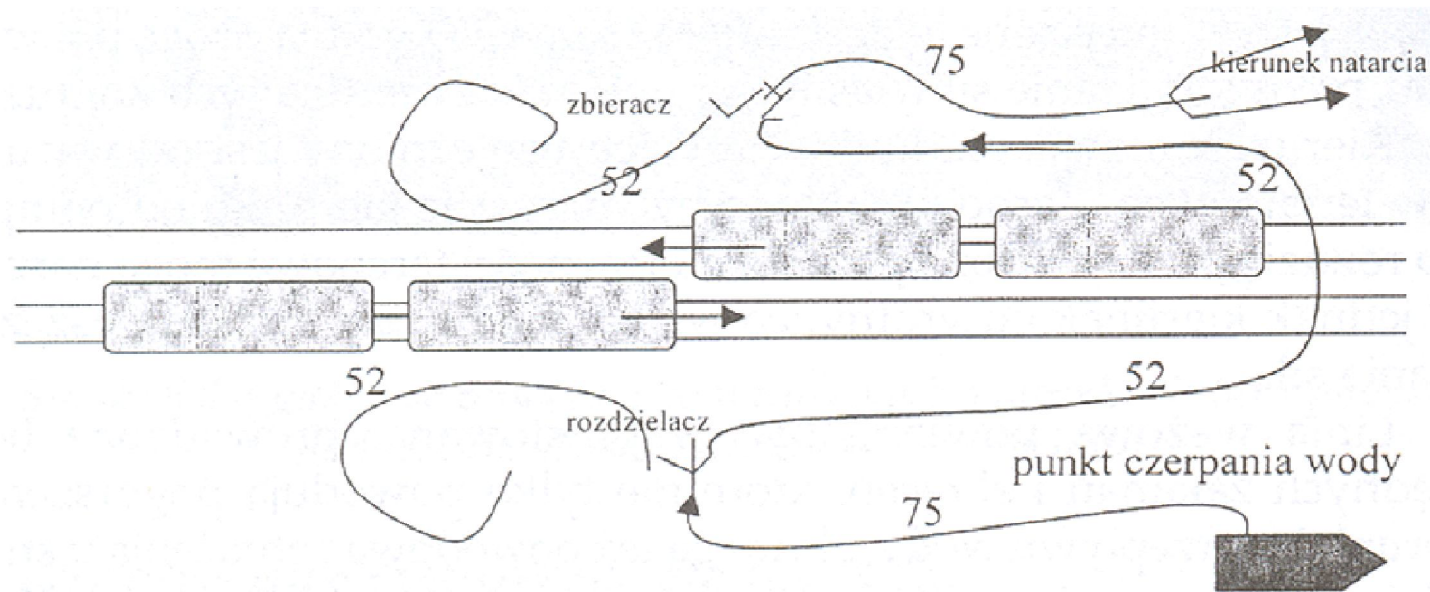
stanowiska gaśnicze stałe b) – nie posiadające możliwości przemieszczania prądów gaśniczych powyżej parametrów pracy sprzętu gaśniczego obsługiwanego przez prądownika.

Budowa poziomych i pionowych linii węzowych

Budowa linii węzowych następuje według ustalonych zasad i podziału czynności wśród członków zastępu. W zastępach, w składzie których znajdują się minimum dwie roty, budowę linii głównych i zasilających zabezpiecza druga rota. Linie gaśnicze buduje każda rota dla siebie, przy przyjęciu zasady, że przodownik zajmuje stanowisko gaśnicze, a pomocnik sprawia węże od rozdzielacza (pompy, hydrantu lub suchego pionu) do swego przodownika. Bardzo trudnym zadaniem jest budowa linii węzowych prowadzonych po klatkach schodowych, po ścianach budynków, czy drabinach.

Linia węzowa prowadzona pod torowiskiem kolejowym powinna być ułożona pomiędzy podkładami pod szynami, co nie spowoduje zakłóceń w ruchu kolejowym.

Linia węzowa nie może tarasować przejść, wyjść i innych dróg w obiekcie i wokół niego, co pozwoli na swobodne korzystanie z przejść i sprawną organizację pracy innych stanowisk bojowych. Rozdzielacz należy ustawiać przed wejściem do budynku, aby zapobiec przypadkowemu zalaniu.

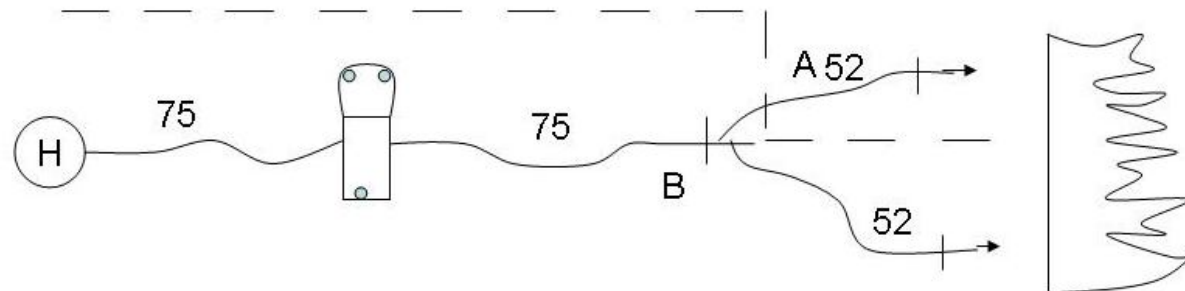
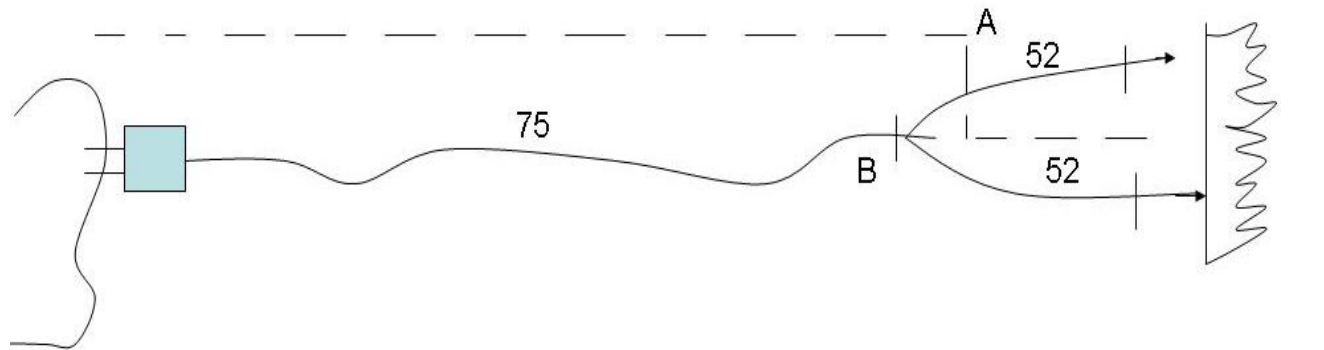
Operowanie prądami gaśniczymi i podstawowe zadania prądownika:

- likwidacja ognisk pożaru,
- ochrona zagrożonych obiektów,
- zabezpieczenie dróg i przejść ewakuacyjnych podczas ratowania ludzi, zwierząt i mienia,
- oddymianie pomieszczeń stosując odpowiednie prądy wody,
- w przypadku pracy w strefie wysokich temperatur lub występowania płomieni ochrona innych rot lub stanowisk bojowych prądami wody.

Zasady i zadania roty w zakresie operowania prądem gaśniczym.

ROTA – to dwuosobowy zespół ratowników, wchodzący w skład tego samego zastępu lub specjalistycznej grupy ratowniczej, wykonujący zadania ratownicze lub zabezpieczające, wyposażony w sprzęt ochrony osobistej.

Zadania prądownika:

- odnaleźć jak najszybciej ogniska pożaru,
- zająć dogodne stanowisko gaśnicze, które pozwoli na swobodne posługiwanie się prądem gaśniczym,
- uzyskać odpowiednią skuteczność gaśniczą, co sprowadzi do osiągnięcia pozytywnego efektu przy możliwie najmniejszym zużyciu środka gaśniczego,
- obserwować stale sytuację pożarową, aby przeciwdziałać niekorzystnym zmianom,
- dokonywać analizy i oceny skutków działań,

Zadania prądownika (c.d.):

- w zaistniałych zmianach w sytuacji pożarowej natychmiast meldować dowódcy o grożącym niebezpieczeństwie np. rozszerzeniu się pożaru lub zmianie kierunku wiatru, itp,
- natychmiast reagować w sytuacjach zagrażających życiu lub zdrowiu własnemu lub innych ludzi,
- kierować pracą pomocnika lub innych strażaków przydzielonych na stanowisko bojowe,
- pokonywać przeszkody utrudniające pracę prądem gaśniczym poprzez.

Mówiąc o gaszeniu używamy trzech podstawowych pojęć określających techniki podawania środków gaśniczych, a mianowicie:

- działanie miejscowe – czyli podawanie środków gaśniczych bezpośrednio na palące się lub bronione obiekty,
- działanie przez wypełnienie – polega na całkowitym wypełnieniu palącego się, bądź bronionego pomieszczenia środkiem gaśniczym,
- działanie w przedłużonym czasie – wówczas, gdy w wyniku niewielkich efektów działania środki gaśnicze podajemy w to samo miejsce (także wypełniając obiekt) ponownie po upływie pewnego okresu czasu, aż do stopniowego ochłodzenia materiału.

Stosując prądy wody trzeba pamiętać o odpowiednich zasadach operowania nimi:

- podejść możliwie najbliżej palącego się obiektu i zająć stanowisko gaśnicze na tym samym poziomie lub nieco wyżej od ogniska pożaru,
- prąd wody podajemy tylko na widoczne miejsca palenia się, w strefę żaru,
- nie podajemy prądu wody w strefę zadymienia,
- jeżeli dym utrudnia dotarcie do obiektu lub przesłania ognisko pożaru działamy prądem rozproszonym,
- prąd wody kierujemy w miejsca najbardziej zagrożone, w których spalanie jest najintensywniejsze,

Stosując prądy wody trzeba pamiętać o odpowiednich zasadach operowania nimi (c.d.):

- należy zwrócić uwagę na te części konstrukcji, których przepalenie lub zmniejszenie ich wytrzymałości skutkiem nagrzania może zagrozić utratą stateczności konstrukcji - wówczas ochładzamy stopniowo tę konstrukcję poprzez krótkotrwałe skierowanie na nie prądu rozproszonego,
- nie podawać silnych strumieni wody na dachówki, rozgrzane płyty eternitu, szklany dach, szkło okienne, ponieważ można spowodować ich popękanie połączone z odpryskiwaniem,
- gasząc pożary na powierzchniach pionowych (np. ściany) prądem wody operujemy z góry na dół,

Stosując prądy wody trzeba pamiętać o odpowiednich zasadach operowania nimi (c.d.):

- gasząc pożary wewnątrz obiektu staramy się nie powodować strat wtórnych w wyniku niszczącego działania wody. Posługujemy się prądownicami zamykanymi, podając rozproszone prądy wody lub stosujemy mgłę wodną,
- w pomieszczeniach silnie zadymionych, ze strefą podsufitową mocno promieniującą ciepło w dół, podajemy prądy wody pulsujące, kierując je ruchem kulistym w strefę podsufitową,
- działając w obronie prądy wody kierujemy w miejsca najbardziej zagrożone (okna, drzwi, przejścia itp.),
- materiały sypkie i strzępiaste gasimy prądami rozproszonymi,

Stosując prądy wody trzeba pamiętać o odpowiednich zasadach operowania nimi (c.d.):

- pożary ukryte gasi się z jednoczesną lub całkowitą rozbiórką elementów budowlanych,
- jeżeli w akcji równocześnie pracuje kilka różnych prądów gaśniczych należy ograniczyć ich współdziałanie,
- pamiętać należy o niebezpieczeństwie grożącym na skutek działania wody na urządzenia pod napięciem elektrycznym,
- w przypadku równoczesnej pracy wody i piany nie kierować prądów wody na miejsca, w których ułożono warstwę piany.

Podając prądy piany stosujemy następujące zasady:

- podobnie jak w przypadku wody, piana musi być ułożona w natarciu w strefie spalania, natomiast w obronie szczelnie w pasie przyległym do czoła pożaru,
- grubość warstwy piany układa się w zależności od rodzaju palącego się materiału, bądź realizowanego zadania taktycznego,
- rozpoczynamy podawanie piany wówczas, gdy jej gęstość jest już właściwa,
- w przypadkach gaszenia cieczy palnych w zbiornikach staramy się nie wbijać piany w głębsze warstwy cieczy, by nie wyrzucić jej poza zbiornik, gdyż grozi to rozprzestrzenieniem się pożaru,

Podając prądy piany stosujemy następujące zasady (c.d.):

- gasząc ciecze podajemy pianę na ścianki zbiornika pozwalając na jej spływanie na całą powierzchnię,
- ciecze rozlane lub rozlewające się gasimy podając pianę zakosami, spychając płomienie od siebie,
- gasząc pożary wewnętrzne można posłużyć się prądownicą wodną uniwersalną i podać prąd piany nie napowietrzonej,
- gasząc ciała stałe operujemy prądem gaśniczym tak, aby pokryć pianą całą palącą się powierzchnię,
- nie podawać piany lekkiej na duże palące się powierzchnie, na otwartej przestrzeni,

Podając prądy piany stosujemy następujące zasady (c.d.):

- podając prądy piany średniej i lekkiej zwracać należy uwagę na zabezpieczenie prądowników wobec niewielkiego zasięgu strumienia gaśniczego,
- pianę lekką doskonale można wykorzystać do wypełniania palących się pomieszczeń,
- nie podajemy piany w obecności urządzeń i przewodów elektrycznych będących pod napięciem,
- biorąc pod uwagę właściwości niszczące piany, należy stosować ją ostrożnie wobec materiałów stanowiących znaczną wartość materialną, kulturową, czy techniczną.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach:

1) Działania prowadzone nocą – należy stosować

następujące zasady dotyczące oświetlenia terenu akcji:

- oświetlać miejsca szczególnie niebezpieczne, w których poruszanie jest utrudnione, zwracać szczególną uwagę na miejsca ratownictwa i ewakuacji,
- wprowadzać punkty świetlne do pomieszczeń w których przebywają ludzie,
- sprzęt oświetleniowy chronić przed uszkodzeniami i stosować tak, aby nie utrudniał komunikacji,
- w miejscach zagrożonych wybuchem stosować sprzęt w obudowie przeciwwybuchowej.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach (c.d.):

2) Działania na znacznych wysokościach:

- stanowiska gaśnicze wymagają zabezpieczenia się pracujących tam ratowników z wykorzystaniem trwałych elementów konstrukcyjnych,
- linie węzowe należy odpowiednio zamocować podpinkami lub linkami,
- w warunkach zimowych nie polewać dachu wodą.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach (c.d.):

3) Silny wiatr:

- stosować prądy o dłuższym zasięgu (np. prądownicę 75 zamiast 52, działka, prądownice pianowe zamiast wytwornic),
- kierować prądy od strony nawietrznej, przy stanowiskach wprowadzanych pod wiatr wykorzystywać wszelkie możliwe zasłony,
- w przypadku użycia drabin przystawnych zapewnić dodatkową obsługę do ich zabezpieczenia i przytrzymania.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach (c.d.):

4) Niskie temperatury powietrza:

- utrzymywać stały przepływ wody w liniach węzowych, aby nie dopuścić do ich zamarzania,
- jeżeli to możliwe ustawiać rozdzielacz wewnątrz obiektu,
- unikać zalewania wodą powierzchni: schodów, drabin, dachów.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach (c.d.):

5) Zagrożenie wybuchem:

- zachować szczególną ostrożność już w fazie rozpoznania,
- nie podchodzić do budynku prostopadle od frontu lecz od strony mocniejszych ścian bez okien,
- poruszać się najbliżej ścian, nie zatrzymywać się na wprost otworów,
- płonące butle gasić skoncentrowanymi prądami wody zajmując stanowiska osłonięte (wykorzystując wszelkie możliwe zasłony),
- po usłyszeniu metalicznych trzasków dochodzących ze składowiska butli wycofać się w miejsce bezpieczne, jeżeli wybuch zaskoczy nas na stanowisku bojowym należy paść twarzą do ziemi lub ukryć się za dowolną przesłoną.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach (c.d.):

6) Zagrożenie ze strony materiałów niebezpiecznych:

- sprawdzić miejsca zagrożone określając rodzaj skażeń i stężenie substancji niebezpiecznych przy pomocy wykrywaczy gazu lub eksplozometrów (jeżeli znajdują się one na wyposażeniu jednostki),
- stosować odpowiednie zabezpieczenia tj. sprzęt ochrony dróg oddechowych oraz odzież kwaso- i ługoodporną (jeżeli jest na wyposażeniu),
- butle i pojemniki z substancjami niebezpiecznymi ochładzać strumieniami wody, po czym przemieścić je w bezpieczne miejsca,
- dążyć do jak najszybszego ugaszenia pożaru, jednak unikać wprowadzania stanowisk bojowych do wnętrza obiektów bezpośrednio zagrożonych.

Operowanie prądami wody w utrudnionych warunkach (c.d.):

7) Zadymienie:

- wchodząc w przestrzeń zadymioną obowiązuje wyposażenie w sprzęt ochrony dróg oddechowych, a przy pracy wewnątrz obiektu w linka ratowniczą, sprzęt oświetleniowy, sygnalizatory bezruchu oraz podręczny sprzęt burzący,
- działania w strefie zadymienia prowadzić w grupach minimum dwuosobowych,
- starać się poruszać w pobliżu ścian.

Współdziałanie stanowisk gaśniczych

Główne zadania realizowane w zakresie współdziałania stanowisk gaśniczych polegają na tym, że:

- skuteczne gaszenie ogniska pożaru,
- koordynowanie działań gaśniczych,
- prawidłowe wykorzystywanie sił i środków,
- współpracę prądowników na stanowiskach gaśniczych,
- współdziałanie i wzajemną pomoc prądowników,
- w razie niebezpieczeństwa prądowników niezwłocznie ich informować,
- w razie zagrożenia ich życia niezwłocznie przystąpić do ich ratowania.

Zasady wyboru miejsca na stanowisko gaśnicze na ziemi i wysokości

W zależności od zaistniałej sytuacji pożarowej wybór miejsca pracy prądownika uzależniony jest od technicznych możliwości rozmieszczenia stanowisk gaśniczych. Miejsca te powinny być określone przez dowódcę zastępu, ale często wobec zmieniającej się dynamiki pożaru, a także trudności w dokładnym wskazaniu ogniska pożaru, prądownik często sam musi dokonać wyboru miejsca pracy, pamiętając o tym, że to właśnie on realizuje koncepcję dowódcy i decyduje o skuteczności całego procesu gaszenia pożaru.

Zadania bojowe:

- Dobra widzialność miejsca ogniska pożaru. Trudność polega na tym, że jest często zasłonięte elementami konstrukcji, wyposażeniem wewnątrz, dymem lub parą wodną. Bardzo częstym błędem prądownika jest kierowanie wodnych i pianowych strumieni gaśniczych w pomieszczenia zadymione bądź w płomienie zamiast w strefę żarzenia. Aby spełnić ten warunek, należy zajmować stanowiska gaśnicze równe lub wyższe z możliwością manewrowania.

Zadania bojowe (c.d.):

- Przemieszczanie się w głąb terenu pożaru w miarę rozwijania działań gaśniczych oraz możliwość manewrowania prądem gaśniczym, pozwoli na stopniowe wygaszanie ognisk pożaru i sprzyjać będzie poprawie widzenia miejsca palenia. Aby spełnić takie warunki prądownik musi dysponować aparatem oddechowym oraz zapasem linii gaśniczej (szczególnie przy pożarach wewnętrznych).
- Zabezpieczenie ciągłości podawania środków gaśniczych, aby była możliwa nieprzerwana praca prądownica.

Po tych spostrzeżeniach pojawiają się następujące zasady, które mówią nam, że:

- Potrzebna jest bardzo dobra łączność. Oznacza to, że spełniony musi być podstawowy warunek – stanowiska bojowe muszą być co najmniej dwuosobowe. Umożliwia to utrzymanie kontaktu z innymi uczestnikami akcji co zwiększa współczynnik bezpieczeństwa i pozwala na podejmowanie dyspozycji odnośnie dostarczania środków gaśniczych, a także zabezpieczenia innych potrzeb, jak np. oświetlenia miejsca akcji, otwarcia przejść i wyjść ewakuacyjnych itp.

Po tych spostrzeżeniach pojawiają się następujące zasady, które mówią nam, że (c.d.):

- Stanowisko gaśnicze musi mieć możliwość współdziałania/współpracowania z innymi stanowiskami bojowymi.
- Podczas zajmowania stanowisk gaśniczych na wyższych kondygnacjach - od drugiej i powyżej niej bądź na dachu budynków, istnieje niebezpieczeństwo upadku prądownika ze znacznej wysokości, utraty równowagi, utrudnień w dotarciu do ogniska pożaru, szybkiego ubytku sił własnych, lub utrudnień w utrzymaniu łączności.

WYKORZYSTANO:

Literatura:

- Bielicki P., *Podstawy taktyki gaszenia pożarów*, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej, Kraków 1996.
- Bielicki P., *Taktyka działań gaśniczych*, Warszawa 2004.
- Gil Dariusz, Szkoła Podoficerska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy, *Poradnik realizacji ćwiczeń część I*, Warszawa 2006.
- Podręcznik szkolenia szeregowców Ochotniczych Straży Pożarnych, *ABC strażaka ochotnika 1*, Gdańsk 1996.
- Podręcznik szkolenia dowódców Ochotniczych Straży Pożarnych, *ABC strażaka ochotnika 10*, Gdańsk 1996.

Zdjęcia:

- Bielicki P., *Podstawy taktyki gaszenia pożarów*, Szkoła Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej, Kraków 1996,
- Bielicki P., *Taktyka działań gaśniczych*, Warszawa 2004,
- Gil Dariusz, Szkoła Podoficerska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy, *Poradnik realizacji ćwiczeń część I*, Warszawa 2006,
- Część zdjęć i rysunków - źródło własne.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

